

פרקי־סיכום ראשונים

א. לאופי האויב

1. אין להתעלם מהשינוי בהרכב היסודי של כוחות האויב בתקופת החדשיים האחרונים: מכנור פיות מקצועיות קטנות — בתוספת אספסוף — הוא מתקרב, בחלקים של יחידותיו, למבנה חצי־סדיר.

2. בניגוד ל־1936־39 ניכרים גילויים של תיכנון אופרטיבי, אם כי התיכנון הטקטי נשאר לקוי. אך גם בו נתגלו כבר הניצנים הראשונים של יסודות טקטיים (חלוקה לריתוק ולהלם, להטעיה, לחסימה, ולהבטחה של איזור הפעולה).

3. בו בזמן שבשלבים הראשונים היתה ה־שאיפה הטקטית העיקרית של האויב דומה לפעולות ההטרדה של 1936־39, גוברת והולכת בשלב השני השאיפה להתקפה במטרה סופית של פריצה, כיבוש והשמדה, הן בטכסיסים צבאיים־למחצה והן בטכסיסים טרוריסטיים.

4. בקרב האויב נתגלתה שאיפה, שהיתה בלתי־ידועה במאורעות הקודמים, לא רק להפעיל את כוחותיו בפעולות תוקפניות, אלא לאמנם ולערכם גם לתפקידים של הגנה והבטחה על ישובים ובסיסים של כוחותיו הקרביים.

שאיפה זו מצאה עד כה ביטוי בהקמת מערכת עמדות בערים ובכפרים — מחד גיסא, ובעריכת יחידות הקרב שלו בבסיסים, להתגוננות בעלת אופי צבאי (זקיפים, משמרות־חוץ, גזרות־אש, רזרבות למכה נגדית, וכדומה) — מאידך.

ב. הלקח לעתיד

1. בשלב הנוכחי של הפעולות נתברר הצורך לשים דגש שווה על מערכות ההגנה וההבטחה ועל הגברתן — מחד־גיסא, ועל מבצעים יזומים — מאידך. אין לשכוח, מצד אחד, כי מטרותינו, הפוליטית והאיסטרטגית, תובעות לקיים את כל ההתישבות, התחבורה והכלכלה במלוא היקפן. מצד שני יש לשים לב לכך, שאין מנצחים במלחמה — ומצבנו אינו מצב־מאורעות אלא מצב־מלחמה — על־ידי פעולות התגוננות בלבד, וכי הגורם המכריע בכל מערכה, וגם במערכתנו, היא היזמה.

2. נתברר, כי בניגוד למאורעות הקודמים, הפך כוח־האש ליתרון המכריע גם בתנאי ניידות, הס־תננות וחסות הלילה; יתרונות דומים — ערכם נשאר יציב, אך אינם באים בחשבון כתחליף לכוח־האש. 3. נתברר הערך המכריע של הקשר בכל פעולות הקרב. במידה שאמצעי הקשר הם משוכללים יותר ורשת־הקשר מסתעפת עד ליחידה הקטנה, משתפר גם כושר פעולתן של היחידות הצבאיות.

4. במידה שגובר הצורך להגביר את עצמת היחידה הטקטית היסודית — ואת הנשק שלה — גובר הצורך בבסיס יציב ורחב יותר. הסגולות העיק־ריות של המנהלה בתנאינו חייבות להיות פשטות, דייקנות ומהירות. מאידך יש להישמר לבל יתגבשו — מתוך שאיפה, המוצדקת בפני עצמה, לשיפור האדמיניסטרציה — ביורוקרטיה מופרזת, איטיות וסרבולל בביצוע.

סדרן

לרקע הכפר הערבי. תרצ"ח - תש"ח

לפי שיחה

במערכות ה־"מרד" בשנות המאורעות תרצ"ו — תרצ"ח היווה הכפר הערבי את הגורם הלוחם הדינמי העיקרי. אזורי הכפר היו נושאי של "אי־

השקט", וכפריים עמדו בראש הכנופיות הפעילות. עקב זאת נגרמו זעזועים חברתיים פנימיים לא מעטים בחייה הטיפוסיים של חעדה הכפרית (עיין במאמרו